تعریف:

غده تیرویید یکی از غدد درون ریز بدن است که هورمون هایی را برای تنظیم سوخت وساز بدن شما تولید می کند. غده تیرویید در قسمت میانی نیمه تحتانی گردن زیر حنجره و بالای استخوان های ترقوه قرار دارد. تیرویید غده ای است دمبلی شکل که از دو لب چپ وراست تشکیل شده است. این دو لب به وسیله یک لب میانی به هم متصل می شوند. البته باید بدانید که همیشه نمی توان یک غده تیرویید نرمال را لمس کرد.

☼ چه موقع غده تیرویید غیرطبیعی است؟

بیماری های غده تیرویید بسیار شایع بوده و میلیون ها نفر را در سراسر دنیا مبتلا می کند. شایع ترین بیماری های تیرویید، پرکاری و کمکاری این غده است. در هر دو حالت، غده تیرویید ممکن است بزرگ تر از حد نرمال باشد. بزرگی غده تیرویید را گواتر می نامند.

☼تشخیص بیماری های تیرویید، چگونه است؟

تشخیص بیماری های عملکردی یا توده های تیرویید در درجه نخست، براساس شرح حال و معاینه بالینی است. پزشک، گردن شما را معاینه کرده و از شما می خواهد برای برجسته شدن غده تیرویید چانه خود را بالا برده و آب دهان خود را ببلعید. دیگر آزمایش هایی که پزشک ممکن است برای شما درخواست کند عبارتند از:

۱) سونوگرافی گردن و غده تیرویید

۲) اندازه گیری هورمون های تیرویید در خون

۳) اسکن رادیو اکتیو

۴) نمونه برداری از سلول های تیرویید با استفاده از سوزن ظریف

۵) عکس قفسه سینه

۶) سی تی اسکن یا ام.آر.آی

توجه: در این بیمارستان همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۲ صبح در صورت نیاز می توانید به واحد آموزش به بیمار مراجعه فرمایید.تلفن:۳۲۲۹۱۰۷۱

واحد آموزش سلامت

اگر توده ای در تیرویید شما وجود داشته باشد، ممکن است پزشک انجام یک نمونه برداری با سوزن ظریف را برای شما انجام دهد. این کار بی خطر و به نسبت بدون درد است. سوزنی از روی پوست وارد توده شده و از آن نمونه برداری می کند. درد مختصری بعد از انجام این کار ممکن است وجود داشته باشد. این آزمایش، اطلاعات مفیدی را در مورد توده موجود در غده تیرویید دراختیار پزشک قرار می دهد و به ویژه به او در افتراق توده های خوش خیم از بدخیم کمک می کند.

درمان بیماری های تیرویید

پر کاری و کم کاری تیرویید معمولا به کمک داروها درمان می شوند. اگر هورمون تیرویید کمتر از حد نرمال تولید شود (کم کاری تیرویید) می توان آن را با استفاده از قرص لووتیروکسین درمان کرد. پرکاری تیرویید نیز به وسیله داروهایی مانند متی مازول درمان می شود. اما گاهی اوقات ممکن است برای درمان کامل، احتیاج به برداشتن غده تیرویید به کمک جراحی داشته باشد. اگر توده ای در تیرویدوجود داشته یا اینکه به صورت منتشر بزرگ شده باشد، پزشک براساس معاینات و نتایج آزمایش ها، درمان را انتخاب می کند. اکثر توده های تیرویید خوش خیم بوده و اغلب به وسیله هورمون های تیرویید سرکوب می شوند. هدف از این درمان کوچک کردن و از بین بردن توده در مدت زمانی بین ۳ تا ۶ ماه است. اگر توده در حین درمان بزرگ تر شود، اکثر پزشکان توصیه به جراحی آن می کنند و درصورتی که گزارش نمونه برداری سوزنی مطرح کننده سرطان یا مشکوک به آن باشد جراحی ضروری است.

☼ جراحی تیرویید

جراحی تیرویید، عبارت است از برداشتن همه یا بخشی از غده تیرویید. این عمل در بیمارستان و با بیهوشی کامل انجام می شود. معمولا لب یک طرف که توده دارد همراه با لب میانی برداشته می شود. در هنگام جراحی از لب طرف مقابل نمونه برداری شده و درصورتی که مشکوک به بدخیمی باشد آن هم برداشته می شود. جراح درمورد این احتمال، قبل از عمل با شما صحبت خواهد کرد.

بعد از جراحی در محل عمل ممکن است وسیله ای شیلنگ مانند به نام «درن» قرار داده شود که مسوول تخلیه خون است. این درن، معمولا ظرف ۲۴ ساعت برداشته می شود. اکثر بیماران یک تا سه روز بعد از عمل از بیمارستان مرخص می شوند. عوارض بعد از جراحی تیرویید نادر است.

☼ توصیه های بعد از جراحی برداشتن تیرویید

۱) بعد از عمل هنگام خوابیدن سرتخت بالا باشد. (بهترین وضعیت نیمه نشسته است.)

۲) تا زمانی که درد در محل عمل دارید از رژیم غذایی نرم و مایعات استفاده کنید.

۳) از غذاهای سرشار از کلسیم، ویتامین **D** مثل لبنیات استفاده کنید.

در صورت مشاهده ی علائمی مانند: گرفتگی عضلات، احساس گزگز و مورمور شدن انگشتان دست، بی حسی دور لب ها، تنگی نفس به پزشک خود مراجعه کنید.

در روزهای اول بعد از جراحی گرفتگی صدا و دشواری بلع طبیعی است و اکثر این عوارض، ظرف مدت زمان کوتاهی بهبود می یابند.

بیمارانی که همه تیرویدشان خارج می شود، نیاز به جایگزینی هورمون های تیرویید با استفاده از قرص های هورمونی دارند. برخی هم احتیاج به جایگزینی کلسیم دارند.

منبع:برونر و سودارث ۲۰۱۵

طراحی و تنظیم:مسئول آموزش سلامت

بیمارستان حضرت امیرالمومنین (ع)

آشنایی با بیماری های تیروئید

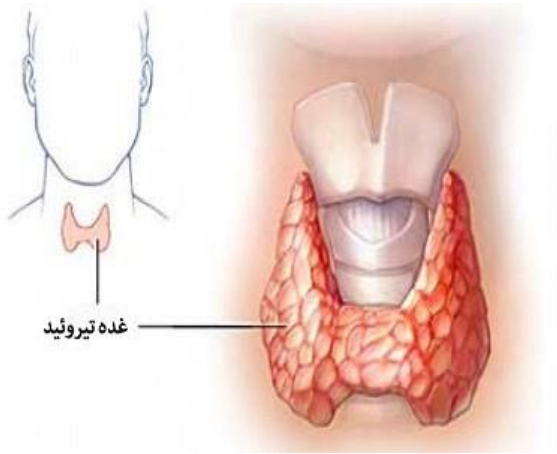

تهیه وتنظیم:

واحدآموزش به بیمار

کد پمفلت: A.PA.G.17

سایت مرکز: www.amiralmomeninhospital.com

بهار ۱۴۰۲